

Burgerschap vertaald naar De Distelvlinder

Vanuit OPO-R is er een [visie op burgerschap](#) gemaakt (laatste update 6 februari 2025). Deze dient als basis voor de uitwerking in dit stuk.

Met deze kaders in ons achterhoofd, maken we de vertaalslag van wat wij op de Distelvlinder aanbieden, hoe we dit evalueren, eventueel aanpassen en borgen voor de toekomst.

De Distelvlinder staat in een groeiende nieuwbouwwijk in Culemborg ("Parijsch"), met enerzijds sociale woningbouw maar anderzijds ook woningen die met name door tweeverdieners worden bewoond. Er wonen voornamelijk gezinnen met een Nederlandse familiehistorie, maar ook gezinnen met een Turks-/Marokkaans-/Syrische achtergrond. Nagenoeg alle leerlingen beheersen bij de start van hun schoolcarrière de Nederlandse taal voldoende om onderwijs te kunnen volgen, waarbij voor ongeveer 5% de Nederlandse taal de tweede taal is. Daarnaast zijn er relatief veel huishoudens waarbij de samenstelling niet "regulier" is (biologische vader, biologische moeder en kind(eren)). Dat geldt voor 8,5 % van de kinderen. De school heeft een gemiddelde weging (27, iets dalend) en een gemiddelde spreiding (7). Veel ouders zijn betrokken en er zijn veel vrijwilligers voor de school actief.

De Distelvlinder is als openbare school voor elk kind toegankelijk, ongeacht afkomst, levensbeschouwing, religie of welk onderscheidend criterium dan ook. We leren onze kinderen om zelf hun eigen keuzes te maken en hun eigen verantwoordelijkheid te nemen. Zo bereiden we onze leerlingen voor om zelfstandig te kunnen functioneren in onze veeleisende samenleving.

Als je onze school binnenloopt merk je het meteen: op de Distelvlinder heerst een rustige, prettige sfeer. Dat is vooral te danken aan de duidelijke structuur en heldere regels en routines die we de kinderen bieden. Respect, begrip en acceptatie staan centraal.

Doordat wij relatief veel gescheiden ouders hebben, werken we nauw samen met schoolmaatschappelijk werk. Naast de persoonlijke gesprekken bieden zij bijvoorbeeld eens per jaar een KIES (Kinderenineenscheiding)-training aan.

De Distelvlinder vormt daadwerkelijk een afspiegeling van de wijk. Onze leerlingen komen op school in aanraking met alle lagen van de samenleving. Alleen dat al zorgt ervoor dat we de leerlingen leren omgaan met verschillen en we de leerlingen stimuleren om iedereen in hun waarde laten en te laten accepteren zoals ze zijn. We kiezen ervoor om ons aanbod rondom burgerschap te verbreden. Dit doen we door naast het reguliere aanbod ook tijd te besteden aan verschillende projecten. Om dit alles te borgen hebben we gekozen voor het programma 'De Vreedzame School'. Andere elementen die bijdragen aan de goede sfeer op onze school zijn de mediators (speciaal getrainde leerlingen uit groep 7 en 8) tijdens het buitenspelen, ons anti-pestprotocol, de vertrouwenspersoon die één of twee keer per jaar de klassen afaakt, een brievenbusje voor anonieme berichtjes, en het feit dat we de kinderen leren eigen verantwoordelijkheid te nemen.

Om een impressie te geven beschrijven we drie leerlingen van de school op dit vlak: Amy, Andries en Ayoub zijn drie Distelvlinders in groep 8. Ze hebben geleerd hoe onze rechtsstaat in elkaar zit, en wat de “Distelvlinder-grondwet” inhoudt. Ze nemen niet alles klakkeloos aan, maar weten dat het ook goed is je te conformeren aan het algemeen belang/gemaakte afspraken, en oefenen hier ook geregeld mee: bijvoorbeeld tijdens wekelijkse Vreedzame School lessen. Ayoub heeft dit jaar, net als de meeste kinderen in de klas, gekozen om de mediatorenopleiding te volgen, die met De Vreedzame School aangeboden wordt. Voor hem waren de “Lentekriebels” in relationele sfeer een eye-opener. Hij vond dat er maar rare dingen over verteld werden in de media want hij kon zich er prima in vinden. Amy koos niet voor de mediatorenopleiding; zij is afgevaardigde van de leerlingenraad en druk met andere zaken. Ze krijgen veel burgerschapszaken aangeboden in het reguliere aanbod, maar ook in thema weken die in een cyclus van vier jaar aan bod komen. Dat zien we bijvoorbeeld tijdens de geschiedenisweken, maar ook door bepaalde godsdiensten in zo’n zelfde cyclus uit te lichten en te vieren zoals Eid-El-Fitr (suikerfeest) en Pesach (het Joodse paasfeest). Andries heeft als keuzevak “jong adopteert oud” gekozen, waarbij hij met drie andere leerlingen één keer per maand bij een nabijgelegen verzorgingshuis interactie zoekt met demente ouderen. Amy, Andries en Ayoub zijn bevlogen kinderen die zich na groep acht goed kunnen uitspreken waar ze voor staan: ze zijn klaar voor het VO! Met deze beschrijving geven we een inkijkje in het eindresultaat van “acht-jaar-burgerschap-aanbod” op de Distelvlinder. We hebben dit aanbod beschreven in de 10 (11) bouwstenen van Curriculum.nu. Dit aanbod staat in de bijlage “Curriculum.nu” uitgewerkt.

Evalueren en Veranderen

Op de Distelvlinder voelen we ons gezamenlijk verantwoordelijk voor de school. We werken met leerteams. Ons aanbod op burgerschap wordt regelmatig geëvalueerd in de leerteams:

- Er kan een verandervoorstel uitgebracht worden naar het leerteam breed overleg;
- Dit voorstel wordt na kritisch beraad en evt. aanpassingen goedgekeurd en voor de hele school aangepast;
- Als er iets speelt op pedagogisch vlak, kunnen we ons aanbod (tijdelijk) aanpassen. Er zijn gelukkig weinig grote incidenten. Als er wel grote dingen spelen, zorgen we dat we hier voldoende aandacht aan besteden.

In het jaarplan van 2025-2026 starten we met het verder opbouwen van ons curriculum; dan komt het thema burgerschap op de agenda en nemen we dat aanbod onder de loep.

Borgen

We hebben verschillende themaweken. Veel thema's worden in een vierjaren cyclus herhaald (geschiedenis, podium, godsdienst). Op deze manier komt elk thema 2x terug in de basisschoolperiode. Het aanbod binnen de thema's is afgestemd op het niveau van de leerlingen. Voor de themaweken hebben we draaiboeken. De afspraken willen we borgen op een kwaliteitskaart. Deze laatste stap gaan we nu maken in de leerteams. Daarnaast volgen we de (wekelijkse) lessen van de methode De Vreedzame School vanaf groep 1.

Bijlage Curriculum.nu

Als Distelvlinder hebben we, met die visie in het achterhoofd, uitgewerkt wat we hier al doen. We werken met De Vreedzame School waarin al veel zaken aan bod komen. We hebben een veelvoud aan activiteiten die we aan de hand van de 11 bouwstenen uit Curriculum.nu hebben ondergebracht:

1. Vrijheid en gelijkheid
2. Macht en inspraak
3. Democratische cultuur
4. Identiteit
5. Diversiteit
6. Digitaal samenleven
7. Solidariteit
8. Duurzaamheid
9. Globalisering
10. Technologisch burgerschap
11. Denk- en handelwijzen

1. Vrijheid en gelijkheid

Leerlingen leren van, door en over de waarden van de democratische rechtsstaat. Dit begint met regels/afspraken in de eigen leefomgeving en breidt uit naar de publieke ruimte en samenleving.

Onderwerp	Invulling
DVS	-Lessen per klas In 65% van de lessen DVS komt bovenstaand onderdeel aan bod. -Mediatorentaining (groep 7&8) - Adoptieproject (Groep 7&8) (Verkenning in de sociale samenleving vroeger en nu) - Filosoferen (groep 1-2)
Kamp en schoolreis	Groepsvorming en omgangsvormen
Geschiedenisweek	Luyt Wortel (vrouwen strijden voor rechten) Opa's en oma's (belang van vrijheid) Jan van Riebeeck (slavernij) Van vierhoek tot driestad (Ontwikkeling van lokale burgerrechten)
Avondvierdaagse	Groep 3-8, (Omgangsvormen, omgang met je omgeving en anderen)
Vlinderfeest	1x per jaar met de hele school en ouders (Omgangsvormen, omgang met je omgeving en anderen saamhorigheidsgevoel)

2. Macht en inspraak

Leerlingen leren manieren waarop ze besluitvormingsprocessen op vreedzame wijze kunnen beïnvloeden. Ze maken kennis met macht en gezag en de wijze waarop dit georganiseerd is op verschillende niveaus.

Onderwerp	Invulling
DVS	-Lessen per klas * In elke les hebben kinderen inspraak in de lessen. -Leerlingenraad (groep 5-8) (Democratie, samen tot plannen komen) * Derde kamer koffertje (Democratie, inspraak) -Mediatorentaining (Groep 7&8)
Juffendag	Wat te doen? Bepalen invulling dag
Geschiedenisweek	Luyt Wortel (vrouwen strijden voor rechten)

3. Democratische cultuur

Leerlingen leren dat hun stem gehoord wordt en dat hun inbreng ertoe doet bij besluitvormingsprocessen in de klas. Zij ervaren dat de ander ook een stem heeft en ontdekken daarbij overeenkomsten en verschillen tussen mensen.

Onderwerp	Invulling
DVS	-Lessen per klas (In elke les hebben kinderen inspraak in de lessen.) -Leerlingenraad (groep 5-8) (Democratie, samen tot plannen komen) * Derde kamer koffertje (Democratie, inspraak)

	-Mediatorentraining (groep 7&8) -Lentekriebels (groep 1-8) => (grenzen aangeven, waarden en normenbepaling)
De ontmoeting	De Boodschap (de kerstgedachte: Belangen en status van anderen) De ezel (de kerstgedachte: Verdraagzaamheid, licht en hoop) De Ster (de kerstgedachte: Verdraagzaamheid, licht en hoop) De reis (de kerstgedachte: Vrijheid en beperkingen, Hiërarchie)
Geschiedenisweek	Luyt Wortel (er wordt gestreden voor gelijke rechten) Opa's en oma's (Belangen in verschillen in vrijheid door de jaren heen) Jan van Riebeeck (slavernij) Van vierhoek tot driestad (Ontwikkeling van lokale burgerrechten)
Juffendag	Bepalen invulling dag

4. Identiteit

Leerlingen ontdekken hun primaire en secundaire emoties, ambities, talenten en ontwikkelpunten. Ze worden bewust van identiteitsvorming aspecten en reflecteren op tradities, vieringen en rituelen.

Onderwerp	Invulling
In de klas	2x per jaar leerdoelgesprekken tussen leerkracht en kind <u>mbv</u> Mijn leerlijn
DVS	-Lessen per klas Iedere groep behandelt het thema Emoties -Lentekriebels (groep 1-8) (Grenzen aangeven, waarden en normenbepaling) -Mediatoren(training) (groep 7-8) - Filosoferen (groep 1-2?)
Ontmoeting	Binnen onderstaande thema's leren kinderen zich op creatieve wijze te uiten en/of te presenteren. De Boodschap (zie leerdoel democratische cultuur) De ezel (idem) De Ster (idem) De reis (idem)
Geschiedenisweek	Binnen onderstaande thema's leren kinderen zich op creatieve wijze te uiten en/of te presenteren.: Luyt Wortel Opa's en oma's Jan van Riebeeck Van vierhoek tot driestad
Podiumweek	Binnen onderstaande thema's leren kinderen zich op creatieve wijze te uiten en/of te presenteren op muzikaal vlak.:

	Vuilnismannen Circus- Sambaschool Ridders van de ronde tafel
Talentontwikkeling	Aero (alle groepen). Kunstklas (groep 5-8)-(talentontwikkeling en reflectie naar/met jezelf en elkaar) Mediatraining (groep 5-8)-(talentontwikkeling en reflectie naar/met jezelf en elkaar) Moestuin en techniek (groep 5-8)-(talentontwikkeling en reflectie naar/met jezelf en elkaar) Schaken (groep 6-8) (talentontwikkeling en reflectie naar/met jezelf en elkaar) Koor (alle groepen) -(talentontwikkeling en reflectie naar/met jezelf en elkaar) Dans voor alle groepen

5. Diversiteit

Leerlingen leren woorden te geven aan wat de ander doet en wil en ontdekken daarin overeenkomsten en verschillen. Ze leren onderlinge conflicten vreedzaam op te lossen. Ze maken kennis met levensbeschouwelijke stromingen.

Onderwerp	Invulling
DVS	Lessen per klas Alle lessen gaan uit van omgangsvormen met de ander. Presentatietechnieken per klas verschillende invulling. Mediatoren(training) Filosoferen (groep 1-2?)
Ontmoeting	De Boodschap (de kerstgedachte: Belangen en status van anderen) De ezel (de kerstgedachte: Verdraagzaamheid, licht en hoop) De Ster (de kerstgedachte: Verdraagzaamheid, licht en hoop) De reis (de kerstgedachte: Vrijheid en beperkingen, Hiërarchie) Holifest (kennismaking met Hindoeïsme) Suikerfeest (kennismaking met Islam) Hana Matsuri(kennismaking met Boedhisme)Pesach..... In ontwikkeling (kennismaking met Jodendom) Adoptieproject (Verkenning in de sociale samenleving vroeger en nu)

Talentontwikkeling	Aero (alle groepen) - talentontwikkeling en reflectie naar/met jezelf en elkaar) Kunstklas (groep 5-8)- talentontwikkeling en-reflectie naar/met jezelf en elkaar) Mediatraining (groep 5-8)- talentontwikkeling en-reflectie naar/met jezelf en elkaar) Moestuin en techniek (groep 5-8)- talentontwikkeling en-reflectie naar/met jezelf en elkaar) Schaken (groep 6-8)-talentontwikkeling en reflectie naar/met jezelf en elkaar) Koor (alle groepen) -talentontwikkeling en reflectie naar/met jezelf en elkaar) <u>Eventueel uitbreiden van talentgroepen</u>

6. Digitaal samenleven

Leerlingen leren over de effecten van de onlinewereld op hun identiteit, persoonlijke (online) leven en op de publieke sfeer. Ze leren kritisch en creatief denken over media-inhouden en -processen en daar ook naar handelen.

Onderwerp	Invulling
DVS	Lessen per klas In de groepen 7/8 is een onderdeel online communiceren met elkaar en omgangsvormen.
Mediawijsheid	-Groep 7/8 Online gedrag Ontwikkeling van fysieke naar online omgangsvormen en respectvol met elkaar omgaan. -Cyberrijbewijs (Online veiligheid en gedrag) (Groep 7)
Geschiedenisweek Verwerking groep	Luyt Wortel Opa's en oma's Jan van Riebeeck Van vierhoek tot Driestad In bovenstaande projecten zit in de groepen 7/8 een online/digitale verwerking van het thema.
Talentontwikkeling	Aero (alle groepen) Mediatraining (groep 5-8) Schaken (groep 6-8)

	Bovenstaande talentgroepen maken gebruik van digitale verwerkingsopdrachten/training

7. Solidariteit

Leerlingen ontwikkelen manieren om de eigen en de belangen van anderen te behartigen; alsmede uitsluiting, onrechtvaardigheid, discriminatie en ongelijke behandeling te herkennen en benoemen.

Onderwerp	Invulling
Vertrouwenspersoon	Individuele leerlingen kunnen bij deze persoon terecht met persoonlijke kwesties.
DVS	Lessen per klas In alle lessen van DVS komt dit aspect naar voren. Mediatoren Filosoferen (groep 1-2?)
De Ontmoeting	De Boodschap (de kerstgedachte: Belangen en status van anderen) De ezel (de kerstgedachte: Verdraagzaamheid, licht en hoop) De Ster (de kerstgedachte: Verdraagzaamheid, licht en hoop) De reis (de kerstgedachte: Vrijheid en beperkingen, Hiërarchie) Adoptieproject (Groep 7&8) (Verkenning in de sociale samenleving)
Geschiedenisweek	Luyt Wortel (vrouwen strijden voor rechten) Opa's en oma's (belang van vrijheid) Jan van Riebeeck (slavernij) Van vierhoek tot driestad (Ontwikkeling van lokale burgerrechten)
Inzamelacties	Één keer in de twee jaar wordt er tijdens het Distelvlinderfeest een goede doelen actie gehouden. Daarnaast wanneer "de wereld hier om vraagt". Voorbeelden: Oekraïne knuffels/Marroko-geld

8. Duurzaamheid

Leerlingen leren in duurzaamheidskwesties over verschillende waarden en belangen en de gevolgen daarvan voor de leefomgeving, nu en later. Ze leren duurzame keuzes te herkennen en te reflecteren op hun eigen gedrag.

Onderwerp	Invulling
Natuur en technieklessen	De uil (groep 1-2) Onderhoud plein/patio en het groen op het plein door een vakdocent; Natuur- en technieklessen (eventueel met behulp van materialen); Vanuit de brede school lessen op natuur en techniek gericht mbv stadswerkplaats (aanbod wisselt per jaar)
Talentgroep	Moestuin, Onderhoud en verzorging van het plein

World clean up day	Groep 5, lessen vanuit gemeente over zwerfafval, zwerfafval in de wijk opruimen
Natuurfeestdagen	Groep 8 kan deelnemen aan lessen en uitvoering van de Natuurfeestdag
Podiumweek	Vuilnismannen (afval)

9. Globalisering

Leerlingen verkennen hoe zijzelf, klasgenoten en andere mensen in Nederland verbonden zijn met andere delen van de wereld en leren over internationale samenwerking.

Onderwerp	Invulling
In de klas	Nieuwsbegrip-lessen met actuele thema's vanuit onze maatschappij en erbuiten School-tv programma's ter ondersteuning projecten Lessen Meander vanaf groep 4.
DVS	Lessen per klas
Ontmoeting	De Boodschap (de kerstgedachte: Belangen en status van anderen) De ezel (de kerstgedachte: Verdraagzaamheid, licht en hoop) De Ster (de kerstgedachte: Verdraagzaamheid, licht en hoop) De reis (de kerstgedachte: Vrijheid en beperkingen, Hiërarchie) Holifest (kennismaking met Hindoeïsme) Suikerfeest (kennismaking met Islam) Hana Matsuri (kennismaking met Boedhisme) Pesach..... In ontwikkeling (kennismaking met Jodendom) Adoptieproject (Verkenning in de sociale samenleving)
Geschiedenisweek	Opa's en oma's (Eigen afkomst ontdekken) Jan van Riebeeck (VOC en Slavernij) Van vierhoek tot driestad (Ontstaan van directe leefomgeving)

10. Technologisch burgerschap

Leerlingen leren over de invloed van technologische ontwikkelingen op henzelf en hun leefomgeving. Ze leren ethische kwesties te herkennen en gaan in gesprek over verschillende perspectieven, die ze zelf kunnen innemen.

Onderwerp	Invulling
Mediawijsheid	Communicatie via social media (Groep 6-8)

Natuur- en technieklessen	Natuur- en technieklessen (eventueel met behulp van materialen) vanuit de NME en Marant (onderwijsinstelling) Vanuit de brede school lessen op natuur en techniek gericht mbv stadwerkplaats (aanbod wisselt per jaar)
Podiumweek	Vuilmismannen (Afval en de gevolgen voor onze planeet)

11. Denk- en handelwijzen

Leerlingen leren kritisch denken en handelen, empathische vermogens, ethisch redeneren en communiceren. Deze denk- en handelwijzen worden toegepast in samenhang met de inhoud van de overige bouwstenen.